

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v **dedičskej veci po poručiteľke J. V.**, rodenej Š., narodenej X., zomrelej X., naposledy bytom P., vedenej na Okresnom súde Považská Bystrica pod sp. zn. D 1102/1996, o návrhu na vylúčenie sudcov Krajského súdu v Trenčíne z prejednávania a rozhodovania veci, takto

r o z h o d o l :

Sudcovia Krajského súdu v Trenčíne, JUDr. Jozef Kutiš, JUDr. Oľga Lichnerová, JUDr. Alica Beňová, JUDr. Iveta Martináková, JUDr. Beáta Čupková, JUDr. Viera Škultétyová, JUDr. Alena Záhumenská, JUDr. Alena Radičová, Mgr. Zuzana Holúbková, JUDr. Erika Zajacová, JUDr. Emília Zimová, JUDr. Gabriela Janáková, JUDr. Stanislava Marková, JUDr. Viera Hrnčárová, JUDr. Eva Vašková, JUDr. Juraj Florovič, JUDr. Roman Hargaš, JUDr. Natália Čekanová, JUDr. Mária Prikrýlová, JUDr. Darina Legerská, JUDr. Stanislav Hájiček, JUDr. Dušan Ecker, JUDr. Jozef Meszáros, JUDr. Rastislav Vranka, JUDr. Jozef Janík, JUDr. Ondrej Gáborík, JUDr. František Kováč, JUDr. Ondrej Samaš a JUDr. Peter Tóth **n i e s ú v y l ú č e n í** z prejednávania a rozhodovania veci vedenej pod sp. zn. 4 CoD 16/2010, 4 CoD 17/2010 a 4 NcC 15/2010 (vec Okresného súdu Považská Bystrica sp. zn. D 1102/1996).

O d ô v o d n e n i e

Účastníci konania v dedičskej veci po poručiteľke J. V., rodenej Š., narodenej X., zomrelej X., naposledy bytom P., podali námietku zaujatosti všetkých sudcov Krajského súdu v Trenčíne, keď namietali že zo strany súdu mohlo byť manipulované so spisom čím súčasne mohlo dôjsť k spáchaniu trestného činu.

Krajský súd v Trenčíne predložil vec podľa § 16 ods. 1 O.s.p. Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky na rozhodnutie o námietke zaujatosti spolu s vyjadrením všetkých sudcov činných na tomto súde.

Najvyšší súd Slovenskej republiky posudzoval opodstatnenosť tvrdenia účastníkov v dedičskej veci o zaujatosti sudcov Krajského súdu v Trenčíne z aspektu existencie dôvodov, pre ktoré je sudca vylúčený z prejednávania a rozhodovania veci. Vychádzal pritom z ustanovenia § 14 ods.1 O.s.p., v zmysle ktorého sudcovia sú vylúčení z prejednávania a rozhodovania veci, ak so zreteľom na ich pomer k veci, k účastníkom alebo k ich zástupcom možno mať pochybnosti o ich nezaujatosti.

Súčasťou základného práva na pojednanie veci pred nestranným súdom podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky nie je povinnosť súdu vyhovieť návrhu účastníka súdneho konania, ktorý podal takýto návrh podľa § 15 O.s.p. a vylúčiť označeného sudcu z ďalšieho prejednávania a rozhodovania veci pre zaujatosť. Obsahom základného práva na pojednanie veci nestranným súdom je iba povinnosť súdu prejsť každý návrh oprávnenej osoby na vylúčenie sudcu z ďalšieho prejednávania a rozhodnutia veci pre zaujatosť a rozhodnúť o ňom (viď uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 27/98 z 25. marca 1998).

I keď zákon v § 14 ods. 1 O.s.p. spája vylúčenie sudcov z pojednania a rozhodovania vo veci nielen so skutočne preukázanou zaujatosťou, ale aj vtedy, ak možno mať čo i len pochybnosť o ich nezaujatosti [viď tiež zásady prijaté judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva, podľa ktorých spravodlivosť nielenže musí byť poskytovaná, ale musí sa tiež javiť, že je poskytovaná ("justice must not only be done, it must also be seen to be done")], nemožno prehladať, že rozhodnutie o vylúčení sudcu podľa § 14 ods. 1 O.s.p. predstavuje výnimku z významnej ústavnej zásady, že nikto nesmie byť odňatý svojmu zákonnému sudcovi (čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky). Vzhľadom na to možno vylúčiť sudcu z prejednávania a rozhodovania pridelenej veci len celkom výnimočne a zo skutočne závažných dôvodov, ktoré mu zjavne bránia rozhodnúť v súlade so zákonom objektívne, nezaujato a spravodlivo. Z vyššie uvedeného vychádza aj judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorá rozoznáva subjektívne hľadisko nestrannosti sudcu, zahrňujúce osobné presvedčenie a správanie sudcu vo veci a hľadisko objektívne, založené na existencii dostatočných záruk pre vylúčenie akýchkoľvek pochybností o zaujatosti sudcu (Saraiva de Carvalho proti Portugalsku, 1994, Gautrin a ďalší proti Francúzsku, 1998). Preto k vylúčeniu sudcov z pojednania a rozhodovania veci môže dôjsť len vtedy, keď ich vzťah k veci, k účastníkom alebo ich k zástupcom dosiahne takú intenzitu, že nebudú schopní nezávisle

a nestranne rozhodovať (II ÚS 105/01, Sbírka nálezů a usnesení ÚS ČR, sv. 23, nálež č. 98, str. 11).

Sudcovia Krajského súdu v Trenčíne sa k námietke vyjadrili tak, že k veci, k účastníkov alebo k ich zástupcom nemajú žiaden vzťah a necítia sa byť vylúčení z prejednávania a rozhodovania veci. Taký vzťah sudcov k veci, k jej účastníkom alebo k ich zástupcom nepreukázali ani účastníci a taký vzťah nevyplýva ani z obsahu spisu súdu prvého stupňa.

Opodstatnenosť námietky zaujatosti sudcov Krajského súdu v Trenčíne, nemožno vyvodit' z tvrdenia účastníkov „o možnej manipulácii so spisom „dôvodom vylúčenia sudcu môžu byť len objektívne existujúce zákonné dôvody, nie však púha domnienka účastníka o možnej neobjektívnosti sudcu. Také dôvody v uplatnenej námietke neboli uvedené.

Najvyšší súd Slovenskej republiky v tejto súvislosti poukazuje na tú skutočnosť, že sudca je pri výkone svojej funkcie nezávislý a zákony a iné všeobecne záväzné právne predpisy je povinný vykladať podľa svojho najlepšieho vedomia a svedomia v zmysle § 2 ods. 2 zák. č. 385/2000 Z.z. v znení zmien a doplnkov. Obsah tohto práva a povinnosti je základným pilierom výkonu funkcie sudcu, keď výnimky môžu vyplývať len z naplnenia zákonných predpokladov, ktoré však neboli v prejednávanom prípade naplnené.

Preto Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol tak, že vo výrokovej časti tohto rozhodnutia uvedení sudcovia Krajského súdu v Trenčíne nie sú vylúčení z prejednávania a rozhodovania danej veci.

P o u č e n i e: Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 16. júna 2010

JUDr. Vladimír Magura, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia :

Adriána Borovská